

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

อิสลามถือว่า การดูแลรักษาตัวเองให้ห่างไกลจากการละเมิด และฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งอิสลามเป็นสิ่งจำเป็น การออกห่างจากสิ่งที่ศาสนบัญญัติได้ห้ามไว้ นั้น เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการศรัทธาของมนุษย์ อาจกล่าวได้ว่ามนุษย์ยังมีศรัทธาที่ไม่สมบูรณ์ หากมนุษย์ยังใช้ชีวิตอยู่กับการละเมิด และฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งอิสลาม ศาสนาอิสลามได้ให้ความสำคัญกับข้อห้ามต่าง ๆ ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าข้อใช้อื่น ๆ ดังนั้น การมีศรัทธามั่นต่ออิสลามคือ การกระทำในสิ่งที่บทบัญญัติแห่งอิสลามสั่งใช้ และออกห่างจากสิ่งที่บทบัญญัติแห่งอิสลามสั่งห้าม เพื่อมนุษย์จะได้มาซึ่งการศรัทธาที่สมบูรณ์และสูงส่ง โดยยึดคำดำรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ตรัสว่า

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا
أَعْمَالَكُمْ ﴾

(محمد : 33)

ความว่า “โอ้บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงเชื่อฟังปฏิบัติตามอัลลอฮ์ และจงเชื่อฟังปฏิบัติตามเราะสูลคนนี้เถิด และอย่าทำให้การทำงานของพวกเจ้าไร้ประโยชน์”

(มุฮัมมัด : 33)

จากอายะฮ์อัลกุรอานข้างต้นบ่งชี้ว่า การมีศรัทธาที่สมบูรณ์ของมุสลิมนั้น จำเป็นจะต้องปกป้องตัวเองให้ห่างไกลจากการละเมิดข้อห้ามต่าง ๆ ในบัญญัติอิสลาม เพราะการละเมิดข้อห้ามต่าง ๆ ในบัญญัติอิสลามนั้น จะทำให้การทำงานของผู้ศรัทธาไร้ผลสอดคล้องกับทัศนะบรรดามุฟัสสิรีน ดังต่อไปนี้

al-Tabārīy (2000: 22/178) ได้อธิบายว่า “จงเชื่อฟังและปฏิบัติตามในสิ่งที่อัลลอฮ์และเราะสูลของพระองค์ทรงใช้ และออกห่างจากสิ่งที่อัลลอฮ์และเราะสูลของพระองค์ทรงห้าม อย่าได้ทำการละเมิดและฝ่าฝืน เพราะจะทำให้การทำงานของผู้ศรัทธานั้นไร้ผล”

Ibn-Kathīr (1983: 7/323) ได้อธิบายว่า “การที่ผู้ศรัทธาได้ทำการละเมิดฝ่าฝืนข้อบัญญัติแห่งอิสลาม จะทำให้การทำงานของผู้ศรัทธานั้นไร้ประโยชน์”

และพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสไว้อีกว่า

﴿...وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ...﴾

(النحل، جزء من الآية : 90)

ความว่า “...และพระองค์ทรงห้ามมนุษย์จากความชั่วช้า ความเลวทราม และจากการอธรรม...”

(อัลนะฮล ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ : 90)

จากอายะฮ์ข้างต้นบ่งชี้ว่า สิ่งใด ๆ ก็ตามที่อัลลอฮ์ทรงห้ามนั้น คือสิ่งที่มีผลเสียมากกว่าผลดี มีความชั่วช้า ความเลวทรามปะปนอยู่ เพราะคือสิ่งที่ฮะรอม ซึ่งสอดคล้องกับที่ศนะบรุดามุฟัสสิรีน ดังต่อไปนี้

Ibn-Kathīr (1983: 4/595) ได้อธิบายว่า “ทุก ๆ สิ่งที่เป็นฮะรอม และชั่วช้าน่ารังเกียจ”

al-Qurtubīy (2003: 10/167) ได้อธิบายว่า “ทุก ๆ สิ่งที่ศาสนบัญญัติได้ห้ามเอาไว้”

พฤติกรรมที่ชั่วช้า ทั้งในที่ลับและที่เปิดเผย (ในสุเราะฮ์อัลนะฮล อายะฮ์ที่ 90) นั้น เป็นที่น่ารังเกียจของสังคมทุกยุคสมัย เพื่อให้สังคมผู้ศรัทธาเป็นสังคมที่เกิดความสงบสุข อัลลอฮ์จึงใช้ให้บรรดาผู้ศรัทธาออกห่างจากพฤติกรรมอันชั่วช้าน่ารังเกียจนี้ พระองค์ตรัสว่า

﴿قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ
بِغَيْرِ الْحَقِّ...﴾

(الأعراف، جزء من الآية : 33)

ความว่า “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่า แท้จริงสิ่งที่พระเจ้าของฉันทรงห้ามฉันนั้น คือบรรดาสิ่งชั่วช้าน่ารังเกียจ ทั้งเป็นสิ่งที่เปิดเผยจากมัน และสิ่งที่ไม่เปิดเผย และสิ่งที่เป็นบาป และการข่มเหงรังแกโดยไม่เป็นธรรม...”

(อัลอะอฺรอฟ ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ : 33)

จากอายะฮ์อัลกุรอานข้างต้น บ่งชี้ให้ทราบว่าสภาพสังคมในยุคญาฮิลียะฮ์ เป็นสังคมที่มีความชั่วช้าน่ารังเกียจยิ่ง นี้เป็นเพียงแค่บางส่วนจากพฤติกรรมต้องห้าม และจากสภาพสังคมของ

เราในปัจจุบันนี้ ปฏิเสธมิได้ว่า มุสลิมจำนวนมิใช่น้อยที่ยังใช้ชีวิตติดอยู่กับการละเมิดและฝ่าฝืนข้อห้ามใน ศาสนบัญญัติอิสลาม จึงถือเป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นทุก ๆ วันในสังคมของผู้ศรัทธา

al-Qurtubīy (2003: 7/200) ได้อธิบายว่า “จากพฤติกรรมอันต่ำทราม ชั่วช้า น่ารังเกียจในสมัยญาฮิลียะฮ์นั้น คือการผิดประเวณี และการแต่งงานกับแม่แท้ ๆ ของตนเอง”

al-Shatibīy (n.d. : 5/2) เจตนารมณ์ในศาสนบัญญัติอิสลาม เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่า อิสลามได้กำหนดมาตรการและคำสอนต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักประกันการสร้างความมั่นคงในชีวิตมนุษย์ ทั้งในลักษณะของการก่อให้เกิด และการธำรงรักษา มิให้สูญหายหรือนำไปใช้ในทิศทางที่ผิด ๆ ซึ่งล้วนสอนให้เรารู้ว่าอิสลามคือศาสนาที่ธำรงไว้ซึ่งสันติภาพที่แท้จริง บรรดานักการศาสนาและนักวิชาการ เห็นพ้องต้องกันว่าจุดมุ่งหมายสำคัญของการกำหนดบทบัญญัติในอิสลาม คือการปกป้องคุ้มครองมนุษย์ใน 5 ประการสำคัญ คือ

1. Abu Hāmid al-Qhazālīy (1972: 1/287) ศาสนา อิสลามได้ให้คุณค่าต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ด้วยการสนองความต้องการให้มนุษย์สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการภักดีต่ออัลลอฮ์ และเสริมสร้างความเข้มแข็งของจิตใจด้วยกระทำความดี ตลอดจนสร้างหลักประกันให้มนุษย์ประสบความสำเร็จที่แท้จริง วัตถุประสงค์หนึ่งของบทบัญญัติอิสลามก็เพื่อปกป้องศาสนา ไม่ว่าในลักษณะของการให้เกิดหรือการธำรงรักษาให้คงอยู่เพื่อทำหน้าที่ชี้นำมนุษย์สู่แนวทางอันเที่ยงตรง เช่น อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า

﴿وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُعْتَدِينَ﴾

(البقرة : 190)

ความว่า “และพวกเจ้าจงต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮ์ต่อบรรดาผู้ที่ทำสงครามพวกเจ้า และจงอย่ากระทำให้เกินเลย แท้จริงอัลลอฮ์ไม่ทรงชอบการกระทำที่เกินเลย”

(อัลบะเกาะเราะฮ์: 190)

จากอายะฮ์อัลกุรอานข้างต้น บ่งชี้ให้ทราบว่าอิสลามได้บัญญัติให้มีการต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮ์ (ญิฮาด) เพื่อความมั่นคงของศาสนาปกป้องการรุกราน และพิทักษ์รักษาเสรีภาพในความเชื่อ

2. Abd Wahāb Khalāf (2009: 201) ชีวิต อิสลามได้ห้ามการฆาตกรรม ทั้งการฆ่าตัวเองหรือผู้อื่น เพราะเป็นอาชญากรรมที่สร้างความเสียหายต่อมวลมนุษยชาติทั้งมวล อิสลามถือว่าการฆ่าชีวิตหนึ่งที่บริสุทธิ์ เปรียบเสมือนการฆ่าชีวิตมนุษย์ทั้งโลก หรือกล่าวอีกนัย

หนึ่งการฆ่าชีวิตหนึ่งที่บริสุทธิ์ ก็ไม่ต่างไปจากการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์นั่นเอง ทั้งนี้อิสลามถือว่าไม่มีผู้ใดมีสิทธิ์ทำลายชีวิตของใครคนหนึ่งเว้นแต่ผู้ที่ประทอนชีวิตเขาเท่านั้น

3. al-Zuhailiy (2005: 5) **สติปัญญา** อิสลามได้ให้ความสำคัญต่อการการรักษาสติปัญญาของมนุษย์ เพราะสติปัญญาเป็นสิ่งประเสริฐที่สร้างความแตกต่างระหว่างมนุษย์กับสิ่งที่ถูกสร้างอื่น ๆ และด้วยสติปัญญาทำให้มนุษย์มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมายในฐานะผู้แทนของอัลลอฮบนหน้าแผ่นดินนี้ ด้วยเหตุนี้อิสลามจึงได้วางแนวทางในการรักษาสติปัญญาให้สมบูรณ์ เช่น อิสลามได้ห้ามสิ่งต่างๆที่ส่งผลต่อการทำลายความสมบูรณ์ของสติปัญญาไม่ว่าจะเป็นการห้ามสิ่งมีเงินเมาต่าง ๆ สิ่งเสพติดหรือสิ่งใด ๆ ที่ทำให้มันสมองของมนุษย์เกิดความบกพร่องและไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะมนุษย์เรื่องปัญญา

4. Abu Hāmid al-Qhazālīy (1972: 1/287) **วงศ์ตระกูล** อิสลามได้ควบคุมความสัมพันธ์ระหว่างบุรุษและสตรีให้อยู่ในขอบเขต กำหนดให้มีการลดสายตาลงต่ำต่อเพศตรงข้ามที่สมรสได้ ทั้งนี้เพื่อมิให้เกิดอารมณ์ใคร่ตามมา กำหนดให้สตรีแต่งกายด้วยเสื้อผ้าอาภรณ์ที่ปกปิดมิดชิดเพื่อไม่ให้พ้นจากสิ่งชั่วร้าย ห้ามมิให้ชายหญิงที่สามารถสมรสได้อยู่ปะปนกัน ยกเว้นมีบุคคลที่หญิงไม่สามารถสมรส (มะฮฺรอม) อยู่ด้วย อิสลามยังได้ห้ามมิให้เข้าบ้านของผู้อื่นจนกว่าจะได้รับอนุญาตจากเจ้าของหลังจากที่ให้สลามแล้ว เป็นต้น

5. al-Shatibiy (n.d. : 5/2) **ทรัพย์สิน** อิสลามถือว่าทรัพย์สินเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ ดังนั้นการปกป้องทรัพย์สินจึงเป็นสิ่งสำคัญ เช่น ส่งเสริมให้หาปัจจัยยังชีพ เพื่อชีวิตประจำวัน อิสลามถือว่าการประกอบอาชีพสุจริตเป็น อิบาตะฮฺ ต่อพระผู้เป็นเจ้าอย่างหนึ่งหากมีการตั้งใจที่บริสุทธิ์เพื่ออัลลอฮฺ พระองค์ตรัสว่า

﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَأَمْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ...﴾

(المالك، جزء من الآية : 15)

ความว่า “พระองค์คือผู้ทรงทำแผ่นดินนี้ให้ราบเรียบสำหรับพวกเจ้า ดังนั้นจงสัญจรไปตามขอบเขตของมัน และจงบริโภคจากปัจจัยยังชีพของพระองค์...”

(อัลมุลกส่วนหนึ่งของอายะฮฺ : 15)

จากข้อความข้างต้นอิสลามได้กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการปกป้องคุ้มครอง 5 ประการดังกล่าวไว้อย่างสมบูรณ์และครอบคลุม ทั้งในมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองรักษาเจตนารมณ์อิสลามทั้ง 5 ประการดังกล่าวให้สามารถคงอยู่กับชีวิตมนุษย์สืบไป

ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมมุสลิมปัจจุบัน จากสิ่งที่บรรดาผู้รู้ตอบคำถามเรื่องข้อห้าม หรือฮุกมต่าง ๆ ในอิสลาม (โดยเฉพาะเรื่องฮะรอม) ที่ทำการเผยแพร่ออกอากาศทางทีวี ผ่านดาวเทียม เพื่อให้ความรู้กับท่านผู้ชมนั้น มักเกิดความสับสน ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์บัญญัติแห่งอิสลาม ในการวินิจฉัยหาคำตอบที่ถูกต้องที่สุด หรือใกล้เคียงที่สุด จนบางครั้งเป็นเหตุให้เกิดการสร้าง ความแตกแยกขึ้น โดยเฉพาะเรื่องจรรยา มารยาท ที่มีข้อห้ามอย่างมากมาจากอัลกุรอานและฮะดีษ เช่น การตอบว่าการยืนปัสวะเป็นการกระทำที่ฮะรอม เป็นต้น โดยสามัญสำนึกของผู้ศรัทธาเมื่อได้ยิน คำว่า ฮะรอม อาจหมายถึงสิ่งที่ต้องห้ามกระทำอย่างเด็ดขาด ผู้ใดฝ่าฝืนจะได้รับการลงโทษ การที่ บรรดาผู้รู้เหล่านี้ได้นำเสนอข้อมูลทางวิชาการให้กับท่านผู้ชมได้รับทราบนั้น อาจจะถูกต้องระดับหนึ่ง ซึ่งบรรดาผู้รู้เหล่านี้ได้อ่านตัวบทมีสำนวนการห้ามตามที่ปรากฏอยู่ในฮะดีษของนบี ﷺ แต่ยังไม่เคยได้ ยินการอธิบายจากบรรดาผู้รู้เหล่านี้ว่า สำนวนการห้ามการกระทำดังกล่าว ฮะรอมอยู่ในระดับใด บรรดาผู้รู้เหล่านี้นำเสนอคำตอบออกมาในรูปแบบเดียวคือ “ฮะรอม บาบ ทำไม่ได้” จึงสร้างความ สับสนให้บรรดามุสลิมเป็นอย่างมาก (ทุกสิ่งทุกอย่างที่มีการฮุกมว่า ฮะรอมนั้น หมายถึงบาปใช้หรือไม่ และจะได้รับการลงโทษใช้หรือไม่ หรือแค่หมายถึงความน่ารังเกียจ และอาจจะถูกตำหนิเท่านั้น ถ้าหากกระทำอยู่โดยเฉพาะเรื่องมารยาท)

ดังนั้น การที่ได้ศึกษาเรียนรู้เรื่องราวในสิ่งที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงห้ามถือว่าเป็นอะมานะฮ์ ที่บรรดามุสลิมผู้ศรัทธาจะต้องให้ความสนใจในการศึกษาเรียนรู้ โดยเฉพาะข้อห้ามที่ปรากฏอยู่ใน อัลกุรอาน ข้อห้ามต่าง ๆ ในอัลกุรอาน อัลลอฮ์ ﷻ ได้ระบุไว้มากมายหลายสุเราะฮ์ และหลาย อายะฮ์ด้วยกันสุเราะฮ์ที่ต้องการศึกษาในครั้งนี้คือสุเราะฮ์อัลฮุญรอต สาเหตุที่ได้เลือก สุเราะฮ์อัลฮุญรอตนี้

1. ข้อห้ามสำคัญ ๆ ที่อยู่ในสุเราะฮ์อัลฮุญรอตเกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย อีกทั้งยังแผ่ ขยายเข้าไปยังสังคมมนุษย์ศรัทธาอย่างกว้างขวาง แม้กระทั่งสังคมของผู้แสวงหาความรู้ในหนทาง ของอัลลอฮ์ ﷻ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และยังสามารถจับต้องได้ทุกเมื่อในสังคมมุสลิม จาก ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในขณะนี้ ความสับสน วุ่นวาย ที่เกิดขึ้นกับสังคมมุสลิมในปัจจุบัน คงปฏิเสธ ไม่ได้ว่าต้นเหตุคือ มาจากความไม่เข้าใจอย่างถ่องแท้ในเรื่องหลักการห้ามว่าด้วยฮะรอม หรือมักรูฮ์ ที่ เกี่ยวข้องกับจรรยา มารยาทในอิสลาม จนเป็นที่มาของความแตกแยกอย่างกว้างขวาง เช่น การส่งเสียงดังที่ มัสยิดนะบาวีย์

2. ขาดเอกสารองค์ความรู้ในหลักการห้าม ว่าด้วยข้อห้ามฮะรอม, มักรูฮ์ โดยเฉพาะ อย่างยิ่งเอกสารที่เป็นภาษาไทย บางครั้งเกิดข้อโต้แย้งในการอธิบายข้อห้ามตามหลักการอูศูลุลฟิกฮ์

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ค้นคว้า วิจัย การศึกษาวิเคราะห์ ข้อห้ามตามหลักอูศูลุลฟิกฮ์ ในสุเราะฮ์อัลฮุญรอต เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกห่างจากสิ่งที่อัลลอฮ์

ﷺ และเราะสูลของพระองค์ทรงห้ามอย่างแท้จริง และจะเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้บรรดามุสลิมตระหนักถึงความสำคัญของข้อห้ามต่าง ๆ ที่อยู่ในสุเราะฮ์อัลฮุญญุดมากยิ่งขึ้น เพื่อนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องต่อไป

1.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2.1 เอกสารปฐมภูมิ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์ข้อห้ามตามหลักการอุศูลุลฟิกฮ์ในสุเราะฮ์อัลฮุญญุด ผู้วิจัยได้นำเอกสารที่เป็นหนังสือที่ใช้ในการศึกษาและอธิบายในครั้งนี่คือ

al-Shafi'īy (1979) เจ้าของหนังสือ “al Risālah” หนังสือของท่านเป็นหนังสือเกี่ยวกับด้านอุศูลุลฟิกฮ์ อุลละมาตตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันให้การยอมรับ ท่านเป็นคนแรกที่ได้ประพันธ์หนังสือด้านอุศูลุลฟิกฮ์ หนังสือเล่มนี้ได้บอกถึงหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับวิชาอุศูลุลฟิกฮ์ เพื่อนำมาประกอบหาที่มาของบทบัญญัติอิสลาม

al-‘Amidiy (1982) เจ้าของหนังสือ “al Iḥkām fi usūl Ahkām” หนังสือของท่านครอบคลุมเนื้อหาสาระที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่อง อุศูลุลฟิกฮ์ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักวิจัยทุกคนจะต้องศึกษารากฐานกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์หลักการห้ามที่อยู่ในกูรอานและฮะดีษให้ตรงกับเจตนารมณ์บัญญัติแห่งศาสนา ซึ่งท่านได้กล่าวพร้อมทั้งยกตัวอย่างในประเด็นและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ได้อย่างลงตัวอย่างต่อการเข้าใจที่ลึกซึ้ง

al-Tabārīy (2000) เจ้าของหนังสือ “Jāmi‘i al-Bayān fi Taawīl al-Qurān” เล่มที่ 22 เป็นที่รู้จักในนามตัฟซีร์ อัจญะาะบะรียฺ ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านตัฟซีร์ ฮะดีษ และประวัติศาสตร์ เสียชีวิตในปี ฮ.ศ. 310 เป็นบุคคลแรกๆ ที่ให้คำอธิบายอัลกูรอานทีละคำอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในเรื่องข้อใช้ ข้อห้าม และเรื่องอื่น ๆ ท่านยึดหลักการถ่ายทอดมาจากท่านเราะสูล ﷺ และเศาะฮาบะฮ์

al-Banqhāwīy (1993) เจ้าของหนังสือ “Ma‘ālim al-Tanzīl” เล่มที่ 7 เป็นที่รู้จักในนาม ตัฟซีร์ อัลบะฆะอะวียฺ ท่านเป็นนักปราชญ์ที่มีความชำนาญทางด้านวิชาตัฟซีร์ เสียชีวิตในปี ฮ.ศ. 516 ตัฟซีร์ของท่านเน้นสาเหตุและเงื่อนไขของการประทานอายะฮ์อัลกูรอาน ซึ่งผู้วิจัยเน้นในส่วนของอายะฮ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อห้ามเพื่อให้ทราบถึงความต้องการของอายะฮ์

Ibn-Kathīr (1983) เจ้าของหนังสือ “Tafsīr al-Qurān al-‘Azīm” เล่มที่ 4 เป็นที่รู้จักในนาม ตัฟซีร์ อิบน์ กะษีร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านฮะดีษ ตัฟซีร์ และประวัติศาสตร์ ตัฟซีร์เล่มนี้เป็นตัฟซีร์ที่บรรดาอุละมาอ์มูตะบะรีนให้การยอมรับ เสียชีวิตในปี ฮ.ศ. 774 แนวทางการ

อธิบายอายะฮ์อัลกุรอาน ด้วยการหิบบกอายะฮ์ขึ้นมาแล้วอธิบายด้วยถ้อยคำที่เข้าใจง่าย หลังจากนั้นรวบรวมอายะฮ์ที่มีความหมายทำนองเดียวกันมาอธิบาย พร้อมอธิบายความหมายคำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกัน ที่สำคัญการอธิบายของท่าน จะเป็นการอธิบายโดยวิธีแบบมะอ์ซूर เน้นความถูกต้องของสายรายงาน

al-Bukhārī (2008) เจ้าของหนังสือ “Al-jami’ al-musnad al-sohīh al-mukhtasor min Ḥmri Rasūlillah fī sunanih wa Ḥiyāmih” เล่มที่ 2 เป็นที่รู้จักในนามเศาะฮ์อิฮ์อัลบุคอรี ท่านเป็นนักปราชญ์ที่มีความชำนาญทางด้านวิชาฮะดีษ หนังสือของท่านจะรวบรวมบรรดาฮะดีษที่เป็นฮะดีษเศาะฮ์อิฮ์เท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยเน้นในส่วนการรายงานฮะดีษที่เกี่ยวข้องกับข้อห้ามเท่านั้น

Muslim (2001) เจ้าของหนังสือ “Al-jami’al-Sohih al-musammā Sohīh Muslim” เล่มที่ 2 เป็นที่รู้จักในนามเศาะฮ์อิฮ์ มุสลิม ท่านเป็นนักปราชญ์ที่มีความชำนาญทางด้านวิชา ฮะดีษ หนังสือของท่านจะรวบรวมบรรดาฮะดีษที่เป็นฮะดีษเศาะฮ์อิฮ์เท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยเน้นในส่วนการรายงานฮะดีษที่เกี่ยวข้องกับข้อห้ามเท่านั้น

1.2.2 เอกสารทุติยภูมิ

Abū Walīd al-Bājī (1995) เจ้าของหนังสือ “Ihkāmul fusūl fī Ahkāmīl Usūl” หนังสือของท่านครอบคลุมเนื้อหาสาระที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่อง อุกุศูล์ฟิฮฺ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนจะต้องศึกษารากฐานกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์หลักการห้ามที่อยู่ในกุรอานและฮะดีษให้ตรงกับเจตนารมณ์บัญญัติแห่งศาสนา ซึ่งท่านได้กล่าวพร้อมกับยกตัวอย่างในประเด็นและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ได้อย่างลงตัวง่ายต่อการเข้าใจที่ลึกซึ้ง

Yāsīn al-Muhaimid (2001) เจ้าของหนังสือ “Al ḥmru wannahyu ‘inda Ulamāīl Arobīyyah wal usūliyyīn” หนังสือเล่มนี้ได้บอกถึงเรื่อง หลักข้อใช้ ข้อห้าม ในมุมมองของนักวิชาการทางด้านภาษาอาหรับ และมุมมองของนักวิชาการด้านอุศูล์ฟิฮฺ จากการศึกษาหนังสือเล่มนี้จะทำให้ผู้วิจัยมีความเข้าใจและทราบถึง นิยาม ด้านความหมายและประเภทต่าง ๆ ของหลักการห้าม เพื่อจะได้นำมาวิเคราะห์หลักข้อห้ามที่ปรากฏอยู่ในอัลกุรอานและอัลฮะดีษมากยิ่งขึ้น

al-Juwainīy (1980) เจ้าของหนังสือ “Al burhān fī ‘Usūlilfiqh ” หนังสือเล่มนี้ได้บอกถึงหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับวิชาอุศูล์ฟิฮฺ เพื่อจะได้นำมาประกอบหาที่มาของบทบัญญัติอิสลาม และในหนังสือเล่มนี้เช่นเดียวกันผู้วิจัยได้ศึกษาคิดว่าจะได้ประโยชน์มากในการทำวิจัยครั้งนี้คือ บทว่าด้วยการห้ามและประเภทของการห้าม เพื่อจะได้นำมาวิเคราะห์ข้อห้ามตามหลักอุศูล์ฟิฮฺในสุเราะฮ์อัลฮุญุอ์

al-Zurqānīy (1996) เจ้าของหนังสือ “Manāhil irfān fi ulūmil Qurān” หนังสือของท่านมุ่งเน้นในเรื่องของอุลุมอัลกุรอาน เช่น อายะฮ์อัลกุรอานอายะฮ์ใดที่ถูกประทานลงมาก่อน และหลังการอพยพ สาเหตุของการประทานอายะฮ์อัลกุรอานและนาสิก มั่นสุค (อายะฮ์ใดที่ฮุกมยังคงอยู่ อายะฮ์ใดที่ฮุกมถูกยกเลิกไปแล้ว หรืออายะฮ์ใดที่อายะฮ์อัลกุรอานถูกยกเลิกแต่ฮุกมยังอยู่) เป็นต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาคิดว่าจะได้ประโยชน์มากในการทำวิจัยครั้งนี้คือ บทว่าด้วยการนาสิก มั่นสุค และสาเหตุของการประทานอายะฮ์อัลกุรอานเพื่อจะได้นำมาวิเคราะห์ข้อห้ามตามหลักอศุลฟิฮฺในสุเราะฮ์อัลฮุญรอต ในครั้งนี้

al-Zarkhāchīy (2010) เจ้าของหนังสือ “al Burhān fi Ulūmil Qurān” หนังสือของท่านมุ่งเน้นในเรื่องของอุลุมอัลกุรอาน เช่น อายะฮ์อัลกุรอานอายะฮ์ใดที่ถูกประทานลงมาก่อน และหลังการอพยพ สาเหตุของการประทานอายะฮ์อัลกุรอาน และนาสิก มั่นสุค (อายะฮ์ใดที่ฮุกมยังคงอยู่ อายะฮ์ใดที่ฮุกมถูกยกเลิกไปแล้ว หรืออายะฮ์ใดที่อายะฮ์อัลกุรอานถูกยกเลิกแต่ฮุกมยังอยู่) อายะฮ์อัลกุรอานอายะฮ์ใดที่ประทานลงมาก่อนและหลัง ภาษาต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในอัลกุรอาน การตีฟสิร การตะอวีล และสำนวนอัลกุรอานที่เป็นทั้งฮะกีกี และมะญาซี เป็นต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาคิดว่าจะได้ประโยชน์มากในการทำวิจัยครั้งนี้คือ บทว่าด้วยการนาสิก มั่นสุค และสาเหตุของการประทานอายะฮ์ อัลกุรอาน และสำนวนอัลกุรอานที่เป็นทั้งฮะกีกี และมะญาซี เพื่อจะได้นำมาวิเคราะห์ข้อห้ามตามหลักอศุลฟิฮฺในสุเราะฮ์อัลฮุญรอต ในครั้งนี้

al-Suyūtīy (1974) เจ้าของหนังสือ “al-Aitqān fi ulūmil Qurān” หนังสือของท่านมุ่งเน้นในเรื่องของอุลุมอัลกุรอานเช่นเดียวกับหนังสือก่อนหน้านี้ที่ผู้วิจัยได้นำเสนอมาข้างต้นแล้ว เช่น อายะฮ์อัลกุรอานอายะฮ์ใดที่ถูกประทานลงมาก่อน และหลังการอพยพ สาเหตุของการประทานอายะฮ์อัลกุรอาน และนาสิก มั่นสุค (อายะฮ์ใดที่ฮุกมยังคงอยู่ อายะฮ์ใดที่ฮุกมถูกยกเลิกไปแล้ว หรืออายะฮ์ใดที่อายะฮ์อัลกุรอานถูกยกเลิกแต่ฮุกมยังอยู่) อายะฮ์อัลกุรอานอายะฮ์ใดที่ประทานลงมาก่อนและหลัง ภาษาต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในอัลกุรอาน การตีฟสิร การตะอวีล และสำนวนอัลกุรอานที่เป็นทั้งฮะกีกี และมะญาซี เป็นต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาคิดว่าจะได้ประโยชน์มากในการทำวิจัยครั้งนี้คือ บทว่าด้วยการนาสิก มั่นสุค สาเหตุของการประทานอายะฮ์อัลกุรอาน และสำนวนอัลกุรอานที่เป็นทั้งฮะกีกี และมะญาซี เพื่อจะได้นำมาวิเคราะห์ข้อห้ามตามหลักอศุลฟิฮฺในสุเราะฮ์อัลฮุญรอต ในครั้งนี้

จากข้อมูลเอกสาร (หนังสือ) ที่ผู้วิจัยได้ศึกษามานั้นมีความเกี่ยวข้องกับการศึกษางานวิจัยของผู้วิจัยพบว่า บรรดานักวิชาการได้ให้ความสำคัญ เน้นย้ำ ข้อห้ามที่มีอยู่ในศาสนบัญญัติเป็นอย่างยิ่งตามแนวทางของอะฮฺลฺ อัซสุนนะฮฺ วัอะลฺญะมาอะฮฺและตามแนวทางของสะละฟุศศอและห์รวมถึงหนังสือตีฟสิรของอิบนุกะษีร และอิมามอัญญาอะบะรียฺ ที่มีการใช้สำนวนอธิบายที่

เข้าใจง่าย มาเป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยได้นำมาอธิบายถึงเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์ข้อห้ามตามหลักอุศูลฟิกฮฺในสุเราะฮ์อัลฮุญุรอต ในครั้งนี้

1.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์ข้อห้ามตามหลักอุศูลฟิกฮฺในสุเราะฮ์อัลฮุญุรอต ผู้วิจัยได้นำเอกสารที่เป็นงานวิจัยที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้คือ

Abbās al-Hakāmīy (1989) ท่านเป็นอาจารย์สอนในคณะชะรีอะฮ์และอิสลามศึกษา สาขากฎหมายอิสลาม มหาวิทยาลัยอุมมุลกุรอ เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านอุศูลฟิกฮฺ เจ้าของวิจัยเรื่อง “Dilālah Annah ‘indal Usūliyyīn wa asariha fil furū‘u fiqhīyah” เนื้อหาของวิจัยเรื่องนี้ได้มุ่งเน้นกล่าวถึงหลักการห้ามในด้านอุศูลฟิกฮฺ และบรรดาทัศนคติต่าง ๆ ของนักวิชาการที่มีการขัดแย้งกันอย่างละเอียด พร้อมยกตัวอย่างขึ้นมาประกอบให้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า อย่างสะดวก และง่ายดาย วิจัยเรื่องนี้ใช้สำนวนภาษาที่ไม่ยาก ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ซึ่งประกอบไปด้วยหลักการห้าม 4 ส่วนได้แก่

การห้ามโดยทั่วไปนั้น หมายถึง ต้องละทิ้งตลอดไปใช่หรือไม่

การห้ามโดยทั่วไปนั้น หมายถึง ต้องละทิ้งทันทีหรือไม่

การห้ามโดยทั่วไปนั้น หมายถึง ทุกสิ่งที่เป็นฮะรอมใช่หรือไม่

การห้ามโดยทั่วไปนั้น หมายถึง ทุกสิ่งที่เป็นโมฆะใช่หรือไม่

วิจัยเรื่องนี้ได้บอกถึงหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับหลักการห้าม (โดยเฉพาะ) ในด้านอุศูลฟิกฮฺ เพื่อจะได้นำมาประกอบหาที่มาของบทบัญญัติอิสลาม และในวิจัยเรื่องนี้เช่นเดียวกันผู้วิจัยได้ทำการศึกษาคิดว่าจะได้รับประโยชน์อย่างมากในการทำวิจัยครั้งนี้คือ หลักการห้ามทั้ง 4 ส่วนที่ได้นำเสนอในข้างต้นแล้วนั้น เพื่อจะได้นำมาวิเคราะห์ข้อห้ามตามหลักอุศูลฟิกฮฺในสุเราะฮ์อัลฮุญุรอต ในครั้งนี้

‘Aalī al-Namlah (n.d.) ท่านเป็นอาจารย์สอนในคณะชะรีอะฮ์และอิสลามศึกษา สาขาอุศูลฟิกฮฺ มหาวิทยาลัยอัลเกาะอิม เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านอุศูลฟิกฮฺ เจ้าของวิจัยเรื่อง “Sawārif an nahyi ‘anil Tahrīm al naqlīyah dirāsah taasīliyah tatbīqīyah” เนื้อหาของวิจัยเรื่องนี้กล่าวถึงตัวบท และสำนวนหลักการห้าม ที่ปรากฏอยู่ในอัลกุรอาน และหะดีษ มิได้หมายถึง การห้ามอย่างเด็ดขาด (ในระดับฮะรอม) เสมอไป แต่การห้ามที่ปรากฏอยู่ในอัลกุรอาน และหะดีษ อาจหมายถึงการห้ามอย่างไม่เด็ดขาด (อยู่ในระดับมักรูฮ) เท่านั้นเองก็เป็นไปได้ โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องมีหลักฐานอื่น ๆ มายืนยันและบ่งชี้ว่าฮุกุมฮะรอมดังกล่าวได้แปรเปลี่ยนไปเป็นฮุกุม

มักสูญเสียแล้ว เช่น ด้วยกับตัวบท ด้วยกับการกระทำ การยอมรับของท่านนบี ﷺ และด้วยการอิจญ์มาอ (การเห็นพ้องต้องกันของบรรดาปวงปราชญ์มุสลิมิน) เป็นต้น

วิจัยเรื่องนี้ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุกมฮะรออม อาจมีการแปรเปลี่ยนไปเป็นสุกมมักรูฮ์ได้นั้นจะต้องมีตัวบทจากอัลกุรอาน อัลฮะดีษ จากการทำ การยอมรับของท่านนบี ﷺ และด้วยการอิจญ์มาอ (เห็นพ้องต้องกันของบรรดาปวงปราชญ์มุสลิมิน) มายืนยันเพื่อจะได้นำมาซึ่งสุกมที่ถูกต้องที่สุดของบทบัญญัติอิสลาม และในวิจัยเรื่องนี้เช่นเดียวกันผู้วิจัยได้ทำการศึกษาคิดว่าจะได้รับประโยชน์อย่างมากในการทำวิจัยครั้งนี้คือ หลักเกณฑ์การเปลี่ยนสุกมฮะรออมไปเป็นสุกมมักรูฮ์ได้นั้น จะต้องมีตัวบทจากอัลกุรอาน อัลฮะดีษ จากการทำ การยอมรับของท่านนบี ﷺ และด้วยการอิจญ์มาอ (การเห็นพ้องต้องกันของบรรดาปวงปราชญ์มุสลิมิน) ที่ได้นำเสนอในข้างต้นแล้วนั้น เพื่อจะได้นำมาวิเคราะห์ข้อห้ามตามหลักอูศูลฟิฮฺในสุเราะฮ์อัลฮุญร็อตครั้งนี้

‘Aalī al-Tuwaijirīy (2010) ท่านเป็นอาจารย์สอนในคณะอัลกุรอานและอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยอิสลามนานาชาติ เมืองมะดีนะฮฺ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านตัฟสีร เจ้าของวิจัยเรื่อง “al-Manhīyāt fi Sūrah al-Hujurāt” เนื้อหาของวิจัยเล่มนี้ได้กล่าวถึงข้อห้ามสำคัญ ๆ ของมุสลิมผู้ศรัทธาซึ่งเกี่ยวกับมารยาทที่มีต่ออัลลอฮฺ เราะฮะฮฺของพระองค์ และเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เช่น ห้ามนินทา ห้ามใส่ร้ายป้ายสีเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ห้ามสอดแนม ห้ามตั้งฉายา ห้ามทวงบุญคุณ เป็นต้น หนังสือเล่มนี้อธิบายข้อห้ามแต่ละข้ออย่างละเอียด พร้อมทั้งนำเสนอทัศนะของบรรดามุฟตีฮีน รวมทั้งชี้แจงสุกมข้อห้ามต่าง ๆ ตามหลักอูศูลอัลกุรอานอีกด้วย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาคิดว่าจะได้รับประโยชน์อย่างมากในการทำวิจัยครั้งนี้คือ ทัศนะต่าง ๆ ของบรรดามุฟตีฮีน และสุกมต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่ออายะฮ์อัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับข้อห้ามในสุเราะฮ์อัลฮุญร็อต เพื่อจะได้นำมาวิเคราะห์ข้อห้ามตามหลักอูศูลฟิฮฺในสุเราะฮ์อัลฮุญร็อต ในครั้งนี้

Muhammad Nabhān Misrīy (2013) ท่านเป็นอาจารย์สอนอัลกุรอานและหลักการอ่านทั้งสิบแบบ ในสาขาหลักการอ่านอัลกุรอาน มหาวิทยาลัยอุมมุลกุรออ เมืองมักกะฮฺ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านการอ่านอัลกุรอานทั้งสิบแบบ เจ้าของงานวิจัยเรื่อง “al-Buchrā fi Taysīr Qirāāat Achar al-Kūbrā” เนื้อหาของวิจัยเล่มนี้ได้กล่าวถึงวิธีการอ่านอัลกุรอานทั้งสิบแบบ พร้อมทั้งได้อธิบายในบางอายะฮ์ของทุก ๆ สุเราะฮ์ ที่มีการอ่านไม่เหมือนกันไว้อย่างละเอียด รวมทั้งได้แจ้งทำเนียบนักอ่านอัลกุรอานทั้งสิบแบบไว้ในหนังสือเล่มนี้ด้วยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาคิดว่าจะได้รับประโยชน์อย่างมากในการทำวิจัยครั้งนี้คือ ทัศนะต่าง ๆ ของบรรดานักอ่านอัลกุรอานทั้งสิบแบบ (อุลุม อัลกิรออาต อัลอัซหฺ) ซึ่งมีผลต่ออายะฮ์อัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับข้อห้ามในสุเราะฮ์อัลฮุญร็อตเพื่อจะได้นำมาวิเคราะห์ข้อห้ามตามหลักอูศูลฟิฮฺในสุเราะฮ์อัลฮุญร็อต ในครั้งนี้

Sultān Muhammad (2004) ท่านและคณะของท่านได้เขียนหนังสือชื่อ “Durūs Balāqḥah” อธิบายโดย ‘al-‘Usaimīn เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ได้กล่าวถึงหลักวาทศิลป์สำนวนโวหารโดยทั่วไปอย่างละเอียดพร้อมยกตัวอย่างให้เห็นอย่างชัดเจน ประกอบด้วยอิลมุนมะอานีย์ เคาะบ์ร อินชาอ และอิลมุน บะยาน เป็นต้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาคิดว่าจะได้รับประโยชน์อย่างมากในการทำวิจัยครั้งนี้คือ ประโยคอินชาอ ที่มีสำนวนการห้ามซึ่งมีผลอย่างมากต่อ อายะฮ์อัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับข้อห้ามในสุเราะฮ์อัลฮุญุฎ เพื่อจะได้นำมาวิเคราะห์ข้อห้ามตามหลักอูศูลุลฟิกฮ์ในสุเราะฮ์อัลฮุญุฎ ในครั้งนี้

จากข้อมูลเอกสาร (งานวิจัย) ที่ผู้วิจัยได้ศึกษามานั้นมีความเกี่ยวข้องกับการศึกษางานวิจัยของผู้วิจัยพบว่า บรรดากวีวิชาการส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญ เน้นย้ำข้อห้ามที่มีอยู่ในศาสนบัญญัติเป็นอย่างยิ่งตามแนวทางของอะฮฺลุลสุนนะฮ์ วัล ญะมาอะฮ์ และตามแนวทางของสะลัฟศอและห์ รวมถึงวิจัยของท่าน ‘Aalī al-Tuwajjīrīy ที่มีการวิเคราะห์ข้อห้ามต่าง ๆ โดยใช้หลักอูศูลอัลกุรอาน ดังนั้นงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยจะทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลข้อห้ามโดยใช้หลักอูศูลุลฟิกฮ์มาเป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยได้นำมาอธิบายถึงเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์ข้อห้ามตามหลักอูศูลุลฟิกฮ์ในสุเราะฮ์อัลฮุญุฎ ในครั้งนี้

1.3 วัตถุประสงค์

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- 1.3.1 เพื่อศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของสุเราะฮ์อัลฮุญุฎ
- 1.3.2 เพื่อศึกษาความหมายและความสำคัญของข้อห้ามตามหลักการอูศูลุลฟิกฮ์
- 1.3.3 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อห้ามตามหลักการอูศูลุลฟิกฮ์ในสุเราะฮ์อัลฮุญุฎ

1.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

- 1.4.1 ได้ทราบถึงความเป็นมาและความสำคัญของสุเราะฮ์อัลฮุญุฎ
- 1.4.2 ได้ทราบถึงความหมายและความสำคัญของข้อห้ามตามหลักการอูศูลุลฟิกฮ์
- 1.4.3 ได้ทราบถึงรายละเอียดข้อห้ามตามหลักการอูศูลุลฟิกฮ์ในสุเราะฮ์อัลฮุญุฎ

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาหลักการห้ามในสุเราะฮ์อัลฮุญุฎ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1.5.1 สุเราะฮ์อัลฮุญูร็อตมีจำนวนทั้งหมด 18 อายะฮ์ อายะฮ์ที่กล่าวถึงเรื่องการห้ามมีจำนวน 5 อายะฮ์ ซึ่งจะเป็นหัวข้อที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้

1.5.2 จากจำนวน 5 อายะฮ์ที่อธิบายหลักการห้าม สามารถจำแนกออกเป็น 7 ประการ ประกอบด้วย ห้ามกระทำและนำเสนอสิ่งหนึ่งสิ่งใดล้ำหน้าอัลลอฮ์ ﷻ และเราะฮ์สูลของพระองค์ ห้ามส่งเสียงดังในขณะที่พูดคุยกับท่านนบี ﷺ ห้ามการเย้ยหยัน ห้ามตั้งฉายาและใส่ร้ายป้ายสี ห้ามสอดแนม ห้ามการนินทา และห้ามทวงบุญคุณ

1.5.3 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับความหมายของการห้าม ความสำคัญของการห้ามตามหลักการอุศูลฟิควะฮ์จำเป็นของมุสลิมจะต้องทำการศึกษารื่องดังกล่าว

1.5.4 ศึกษาเกี่ยวกับสุเราะฮ์อัลฮุญูร็อต ประกอบด้วย ส่วนวนโวหารของอัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับหลักการห้ามตามหลักอุศูลฟิควะฮ์

1.5.5 ศึกษาสุกมที่ได้จากอายะฮ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับข้อห้ามตามหลักการอุศูลฟิควะฮ์ในสุเราะฮ์อัลฮุญูร็อต

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดข้อตกลงเบื้องต้น ดังนี้

1.6.1 ในการแปลความหมายอายะฮ์อัลกุรอานเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยจะยึดคัมภีร์อัลกุรอาน พร้อมคำแปลเป็นภาษาไทยของสมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ ซึ่งจัดพิมพ์โดยศูนย์กษัตริย์พะฮัร เพื่อการพิมพ์คัมภีร์อัลกุรอาน นครมะดีนะฮ์มุนาวะเราะฮ์ ฮ.ศ. 1419

1.6.2 การอ้างอิงตัวบทอัลกุรอานจะใช้มาตรฐานการอ้างอิง โดยระบุชื่อสุเราะฮ์และลำดับอายะฮ์ไว้ด้านล่างทุก ๆ ตัวบทของเนื้อหา และหากอายะฮ์ใดผู้วิจัยนำมากล่าวเพียงส่วนหนึ่งก็จะระบุไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นส่วนหนึ่งจากอายะฮ์

1.6.3 การอ้างอิงฮะดีษผู้วิจัยจะอ้างอิงตัวบทฮะดีษและคำแปลพร้อมระบุชื่อผู้บันทึกฮะดีษ ปีที่พิมพ์ และหมายเลขฮะดีษ

1.6.4 การอธิบายคำศัพท์ที่เห็นว่าสำคัญและเข้าใจยาก ผู้วิจัยจะอธิบายไว้ในเชิงอรรถ

1.6.5 ข้อมูลที่ได้จากหนังสือหรือเอกสารต่าง ๆ ผู้วิจัยจะอ้างถึงด้วยการเขียนนามปี โดยมีชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ และเลขหน้าที่ใช้ในการอ้างอิงในเครื่องหมายวงเล็บ

1.6.6 การเขียนชีวประวัติของบุคคลต่าง ๆ ที่ปรากฏในงานวิจัยผู้วิจัยจะเขียนประวัติมาพอสังเขป

1.6.7 การเทียบอักษรภาษาอาหรับและคำศัพท์ด้านอิสลามศึกษา อ้างอิงจากตารางเทียบพยัญชนะอาหรับ-ไทย ฉบับปรับปรุงของวิทยาลัยอิสลามศึกษาปีพุทธศักราช 2558

1.6.8 การแปลหนังสือและเอกสารที่เป็นภาษาอาหรับมาเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยแปลความหมายโดยคงรักษาความหมายของข้อความเดิมไว้อย่างสมบูรณ์ที่สุด

1.6.9 การอ้างอิงปีที่ตีพิมพ์ที่ปรากฏในหนังสืออ้างอิงจะเทียบเป็นปีคริสตศักราช

1.7 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์บางอย่าง ดังต่อไปนี้

1.7.1 อ่านว่า สُبْحَانَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ เป็นคำสรรเสริญต่อเอกองค์อัลลอฮ์ แปลว่า อัลลอฮ์ผู้หาบริสุทธิ

1.7.2 อ่านว่า ค็อลลัลลอฮู อะลัยฮิ วะสัลลัม เป็นพรภาวนาที่ชาวมุสลิม กล่าวแต่ท่าน นบีมุฮัมมัด ซึ่งมีความหมายว่าขออัลลอฮ์โปรดประทานพรและความสันติสุขแต่ท่านด้วยเทอญ

1.7.3 อ่านว่า เราะฎ็ยัลลอฮู อันฮู เป็นพรภาวนาที่ชาวมุสลิมกล่าวแต่บรรดาเศาะฮาบะฮ์ แปลว่า ขออัลลอฮ์ทรงยอมรับในตัวของเขาด้วยเถิด

1.7.4 อ่านว่า อะลัยฮิสลาม เป็นพรภาวนาที่ชาวมุสลิมกล่าวแต่ันปีท่าน ๆ อื่น ๆ ซึ่งมีความหมายว่า ขออัลลอฮ์ทรงประทานความสันติสุขแต่ท่านด้วยเทอญ

1.7.5 อ่านว่า เราะฎ็ยัลลอฮูอันฮ่า ซึ่งมีความหมายว่า ขออัลลอฮ์ ทรงโปรดปรานแก่นาง จะเขียนต่อท้ายเศาะฮาบะฮ์ทุกครั้งหลังจากที่มีการกล่าวถึง

1.7.6   วงเล็บดอกไม้ใช้สำหรับอายะฮ์อัลกุรอาน

1.7.7   วงเล็บดอกไม้ประกบใช้สำหรับคัณฑ์วรรคอายะฮ์อัลกุรอาน

1.7.8 ... วงเล็บดอกไม้ไม่มีจุดฝังซ้ายใช้กับอายะฮ์อัลกุรอานส่วนหน้า

1.7.9 ... วงเล็บดอกไม้ไม่มีจุดฝังขวาใช้กับอายะฮ์อัลกุรอานส่วนหลัง

1.7.10 (()) วงเล็บคู้ใช้สำหรับตัวบทของฮะดีษ

1.7.11 () วงเล็บเดี่ยวใช้สำหรับชื่อสุเราะฮ์ ลำดับอายะฮ์ และเลขฮะดีษ

1.7.12 “...” อัญประกาศใช้คร่อมอักษร คำ หรือกลุ่มคำและเนื้อความพิเศษ

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ

ข้อห้าม หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อิสลามให้เว้นการกระทำ ไม่ให้ทำตามที่กำหนดไว้

สุเราะฮ์ หมายถึง บทต่าง ๆ ในคัมภีร์อัลกุรอาน ซึ่งมีทั้งสิ้น 114 บท และสุเราะฮ์อัลฮุร็อยต เป็นสุเราะฮ์ที่ 49 จากจำนวนสุเราะฮ์ทั้งหมดของอัลกุรอาน

อัลฮุร็อยต เป็นคำพหูพจน์มาจากเอกพจน์คำว่า หุญร็อฮ์ (حجرة) แปลว่า ห้อง ซึ่งรวมไปถึงบ้านที่มีห้องต่าง ๆ เช่น ห้องนอน ห้องรับแขก และห้องรับประทานอาหาร แต่ความหมายในที่นี้หมายถึงชื่อสุเราะฮ์ ๆ หนึ่งของอัลกุรอาน และเป็นสุเราะฮ์ที่ว่าด้วยเรื่องห้องหับต่าง ๆ ของเหล่าบรรดาภรรยาท่านเราะสูล ที่อยู่ติดกับมัสยิดของท่านเราะสูล ณ นครมะดีนะฮ์

อุศลุลฟิฮย หมายถึง แหล่งที่มาของฮุกม เช่น วาญิบ คือบังคับให้ปฏิบัติ, ฮะรอม คือบังคับให้ละเว้น สุนนะฮ์หรือมันดุบ คือส่งเสริมให้ปฏิบัติ มักรูฮ์ คือส่งเสริมให้ละเว้น มุบาฮย คือให้เลือกปฏิบัติหรือละเว้น

ฮะรอม หมายถึง ละทิ้งจะได้รับผลบุญ ถ้ากระทำแล้วจะได้รับบาป

มักรูฮ์ หมายถึง ละทิ้งจะได้รับผลบุญ ถ้ากระทำแล้วจะถูกตำหนิ

1.9 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.9.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยหัวข้อเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์ข้อห้ามตามหลักการอุศลุลฟิฮยในสุเราะฮ์อัลฮุร็อยต” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลจากเอกสารด้านหลักข้อห้ามตามแนวทางของบรรดาอุละมาอ์อูศูลีฮีน ประกอบด้วย ด้านอุลุมอัลกุรอาน ด้านหลักภาษาอาหรับ ด้านอุลุมกิรออาต ด้านอุลุมอัลฮะดีษ และด้านอุศลุลฟิฮย

1.9.2 แหล่งข้อมูล

ข้อมูลวิจัยเอามาจากการศึกษาวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ได้แก่ เอกสาร 2 แหล่งที่สำคัญ คือ

1.9.2.1 เอกสารปฐมภูมิ (Primary Sources)

1. หนังสือตัฟสีรและอายะฮ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหลักข้อห้าม เช่น ตัฟสีรอัลกุรอานอัลอาซิม ของอิบนุกะษีร ตัฟสีรญามิอ์อัลบะยาน อันตะวีลิลอัลกุรอาน ของอิมามอ็ฏฏะฮะบารี และตัฟสีร มะอาลิม อัลตันซีล ของอัลบะฆะวะวี เป็นต้น

2. หนังสืออะดิษที่ระบุตัวบทอะดิษที่เกี่ยวกับหลักข้อห้ามจากกุดุบ 9 เล่ม เช่น เศาะฮี้ฮอัลบุกอริยฺ เศาะฮี้ฮมุสลิม สุนันอบีดาวูด สุนันอัตติรมีซียฺ สุนันนะซาอียฺ สุนันอิบนิมาญะฮฺ สุนันอัลบัยฮะกีญฺ สุนันอัตตารีมียฺ และมุสนัดอะฮมัด

1.9.2.2 เอกสารทุติยภูมิ (Secondary Sources)

1. หนังสืออธิบายอายะฮอัลกุรอานที่ขยายความอายะฮอัลกุรอานที่มีอยู่ในซูเราะฮอัลฮุกูม หรืออายะฮอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือฟัตหฺ อัลมะญีดี เป็นต้น

2. หนังสืออธิบายอะดิษที่อธิบายเกี่ยวกับข้อห้าม ทั้ง 7 ประการในซูเราะฮ อัลฮุกูม เช่น หนังสือฟัตหฺ อัลบารียฺ เอาน์ล มะอบูด ตูฮฟะตุล อะฮฺวะซีเย์ และซุบ์ล อีมาน

3. หนังสืออุศูลฟิฮฺ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการห้าม ทั้งที่เป็นภาษาอาหรับ เช่น อิชกาหม์ลฟุศูล ฟิ อะฮฺกามิลอุศูล ของอบู อัล-วะลีด อัลบาญียฺ อัลอิฮฺกาม ฟิ อุศูลิลอะฮฺกาม ของ อะลี บิน มุฮัมมัด อัลอามิดี อัลบุรฮาน ฟิ อุศูลฟิฮฺ ของอับดุลมะลิก บิน อับดิลละฮฺ อัล-ญัยนี อัล-มะอรูฟ อิมาม์ลหะเราะมะยนฺ และอัลอัมรฺ วันนะฮฺยฺ อินดัล อุละมาอ์ อัลอะรอเบียฮฺ วัลอุศูลียีน ของยาซีน ญาซิม อัลมุฮัยมิด เป็นต้น และภาษาไทย เช่น หนังสืออุศูลฟิฮฺ ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสมาแอล อาลี เป็นต้น

4. หนังสืออุลุมอัลกุรอาน ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการห้าม เช่น มะนาฮิล อีรฟาน ฟิ อุลุมมิลกุรอาน ของอัลซุรกอเนีย อัลบุรฮาน ฟิ อุลุมมิลกุรอาน ของอัลซัรกาซี อัลอิตกอน ฟิ อุลุมมิลกุรอาน ของสุยูญียฺ และหนังสืออุลุมอัลกุรอาน 2 ของรองศาสตราจารย์ ดร.อับดุลเลาะ การ์รีนา เป็นต้น

5. หนังสือหลักภาษาอาหรับ เกี่ยวกับวาทศิลป์ เช่น คุรุส บะลาฆะฮฺ อธิบายโดย อัลอุษัยมีน ของสุลฏอน มุฮัมมัด เป็นต้น

6. หนังสืออุลุม กิรออาต หลักการอ่านอัลกุรอานลิบบแบบ เช่น อัล บุชรอ ฟิ ตัยสิร กิรออาตอัลฮฺ อัลกุบรอ เป็นต้น

7. หนังสือพจนานุกรมอธิบายศัพท์ภาษาอาหรับที่เป็นภาษาอาหรับ และ ภาษาไทย

1.9.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์และแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้หลักการตรัสบ (เรียงเรียง) ดังต่อไปนี้

1. รวบรวมและเรียบเรียงอายะฮอัลกุรอานที่เกี่ยวกับข้อห้าม ทั้ง 7 ประการอันประกอบด้วย 1. ห้ามการฝ่าฝืน (การกระทำการใด) เกินกว่าอัลลอฮ์ ﷻ และเราะสูลสั่งใช้และสั่ง

ห้าม 2. ห้ามการส่งเสียงดังกับท่านนบี ﷺ 3. ห้ามการเยาะเย้ย 4. ห้ามการตั้งฉายา 5. ห้ามการนินทา 6. ห้ามการสอดแนม และ 7. ห้ามการทวงบุญคุณ พอสังเขปเป็นขอบเขตในการศึกษาแต่ละเรื่อง

2. ศึกษาและรวบรวมฮะดีษที่เกี่ยวกับหลักข้อห้าม 7 ประการ จากหนังสือฮะดีษ ผู้วิจัยจะยึดถือฮะดีษทั้ง 9 เล่ม ที่เป็นที่ยุ้จักและมีชื่อเสียง ได้แก่ เศาะฮิฮอัลบุคอรีฮ์ เศาะฮิฮมุสลิม สุนันอบูดาวูด สุนันอัตติรมีซีย์ สุนันอันนะสาอีย์ สุนันอิบนุมะญะฮฺ สุนันอัตตารีมีย์ มุวัฏฏะฮฺ อิมามอิมามมาลิก และมุสนัดของอิมามอะฮฺหมัด

3. ศึกษาและรวบรวมหนังสืออ้างอิง ตำรา ที่เขียนโดยอุละมาฮ์ที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปโดยเฉพาะอุละมาฮ์อะฮฺลุล อัซฮฺนะฮฺ วัลญะมาอะฮฺ ทั้งมุตะกอดดีมูน (อุละมาฮ์ที่มีชีวิตอยู่ในช่วง 300 ปีแรกแห่งอิญญะเราะฮฺศักราช) และอุละมาฮ์มุตะอัคคิรูน (อุละมาฮ์ที่มีชีวิตอยู่หลังจาก 300 ปีแรกแห่งการอิญญะเราะฮฺศักราช) ตลอดจนอุละมาฮ์ปัจจุบันที่อธิบายเรื่องของ หลักข้อห้ามทั้ง 7 ประการ ที่สอดคล้องกับแนวทางของชะลัฟ

4. รวบรวมทัศนะอุละมาฮ์อัตตัฟสีร บิลมะฮะฮฺรุร ทัศนะของอุละมาฮ์ฮะดีษ ทัศนะของอุละมาฮ์ด้านภาษาอาหรับ ทัศนะของอุละมาฮ์ด้านการอ่านกิริอาต และทัศนะของอุละมาฮ์อุศูลุลฟิกฮ

1.9.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยคือ แบบบันทึกซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเอกสารและข้อมูลเนื้อหาของแต่ละหัวข้อ

การจัดกระทำกับข้อมูล

เมื่อศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาแยกแยะ จัดเก็บในหมวดหมู่ และดำเนินที่ละขั้นตอนตามหัวข้อวิจัย

1.9.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้หลักการวิเคราะห์เชิงพรรณนาข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์อายุอะฮฺลุลกุรอาน ที่นำมาใช้เป็นหลักฐานโดยใช้การอธิบายจากหนังสือตัฟสีร บิลมะฮะฮฺรุร

2. การวิเคราะห์หรือวิจารณ์สถานภาพของฮะดีษ โดยยึดหลักการของมุศฎะฮะฮฺฮะดีษ ยกเว้นฮะดีษในเศาะฮิฮอัลบุคอรีฮ์และมุสลิม ส่วนฮะดีษเศาะฮิฮและฮะสันเป็นหลักสำคัญในการอธิบายเพื่อยืนยันความถูกต้อง ส่วนฮะดีษฎะอียะฮ์และฮะดีษเมาฎูฮ์ จะไม่ใช้ในการอ้างอิงไม่ว่าในกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

3. การวิเคราะห์สัทภพจากอาเยฮอฏอราน โดยยึดหลักการของอสุลุลฟิกฮ์ หลักการออด และหลักวาทศิลป์

4. วิเคราะห์ทัศนะต่าง ๆ ของบรรดาอูลมะมาอ์โดยใช้หลักเกณฑ์ คือ ใช้ทัศนะของอูลมะมาอ์ที่มีความเห็นตรงกันหรือมีเพียงทัศนะเดียวผู้วิจัยจะถือว่าเป็นทัศนะที่ถูกต้อง ส่วนทัศนะที่แตกต่างหรือขัดแย้งกัน จะพิจารณาทัศนะที่ใกล้เคียงกับหลักฐานอัลกุอราน และอัลฮะดีษที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ของอาเยฮอฏอรานมากที่สุด

Prince of Songkla University
Pattani Campus